

III.

(Pripremni akti)

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 3. ožujka 2016.

o prijedlogu uredbe o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu izuzeća za trgovce robom

(CON/2016/10)

(2016/C 130/01)

Uvod i pravna osnova

Europska središnja banka (ESB) primila je 12. siječnja 2016. zahtjev od Vijeća Europske unije za mišljenje o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu izuzeća za trgovce robom⁽¹⁾ (u daljnjem tekstu „prijedlog uredbe“). Vijeće Europske unije zatražilo je 8. veljače 2016. mišljenje ESB-a o istom prijedlogu.

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja utemeljena je na članku 127. stavku 4. i članku 282. stavku 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, budući da prijedlog uredbe sadrži odredbe iz nadležnosti ESB-a, osobito u vezi sa zadaćom Europskog sustava središnjih banaka na temelju članka 127. stavka 5. Ugovora, da doprinosi nesmetanom vođenju politika od strane nadležnih tijela u vezi sa stabilnošću financijskog sustava.

Upravno vijeće donijelo je ovo mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

1. Opće napomene

1.1 Cilj predložene uredbe jest osigurati da se na trgovce robom (investicijska društava čija je osnovna djelatnost isključivo pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti povezanih s financijskim instrumentima iz odjeljka C Priloga I. točke 5., 6., 7., 9. i 10. Direktivi 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾, a na koje se Direktiva Vijeća 93/22/EEZ⁽³⁾ nije primjenjivala 31. prosinca 2006.) 1. siječnja 2018. neće primjenjivati svi zahtjevi navedeni u Uredbi (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾ vezani uz velike izloženosti i kapitalne zahtjeve, bez svjesne i utemeljene odluke da je to zaista najprikladniji tretman za njih.

1.2 Dok se čini da velike izloženosti i kapitalni zahtjevi Uredbe (EU) br. 575/2013 nisu prilagođeni trgovcima robe, odluka o proširenju izuzeća od ovih bonitetnih zahtjeva trebala bi uzeti u obzir sve moguće sistemske rizike koje predstavljaju trgovci robom. Takvi bi rizici mogli proizaći iz raznih izvora, a posebno iz:

- ukupnog iznosa financijske poluge;
- stabilnosti struktura kapitala;
- veza s bankarskim sustavom putem zaduženja i povezanih stopa neispunjavanja obveza;

⁽¹⁾ COM (2015) 648 završna verzija.

⁽²⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 93/22/EEZ od 10. svibnja 1993. o investicijskim uslugama u području vrijednosnih papira (SL L 141, 11.6.1993., str. 27.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

- bavljenja aktivnostima usporednog bankarstva (npr. sekuritizacija potraživanja ili zaliha);
  - mogućnosti učinaka prelijevanja na druga društva u financijskim poteškoćama koji bi mogli biti prouzročeni neispunjavanjem obveza u odnosu na pozicije u izvedenicama, posebice pozicije u špekulativnim OTC izvedenicama čije se poravnanje ne izvodi centralno, ali također negativnim kretanjima u odnosnoj imovini, koja uzrokuju tržišne gubitke za pozicije u budućnosnicama koje premašuju tržišni dobitak na zalihama koje se drže kao kolateral, što dovodi do toga da se drugoj ugovornoj stani mora platiti varijacijska marža.
- 1.3 ESB dosad nije utvrdio nikakve konkretne naznake sistemskog rizika koje su stvorili trgovci robom, zbog kojih bi bilo strogo potrebno u ovoj fazi ukloniti izuzeće za zahtjeve koji se odnose na velike izloženosti i kapitalne zahtjeve koji se trenutno primjenjuju. Trgovci robom koji djeluju u Europi općenito su manje zaduženi i imaju otporniju strukturu kapitala od banaka. Obično imaju relativno niske omjere imovine i vlasničkog kapitala i čini se da ne primjenjuju dospijeca svojstvena bankama niti se bave promjenama likvidnosti. Nadalje, veze s bankarskim sustavom putem stopa zaduženja i povezanih stopa neispunjavanja obveza, čine se prilično ograničenim. Izravna izloženost banaka prema trgovcima robom, čini se relativno niskom te ublažava potencijalni rizik od zaraze. Konačno, neovisno o značajnom rastu tržišta robnih izvedenica tijekom posljednjih 15 godina, nema konačnih dokaza da trgovanje robnim izvedenicama ima negativne učinke na širi financijski sustav. Međutim, detaljna analiza utjecaja čini se važnim korakom u smislu donošenja najprikladnijih odluka u odnosu na uklanjanje privremenog produljenja izuzeća. Posebno, trebalo bi obratiti pažnju na pitanja jednakih uvjeta koji se odnose na kreditne institucije koje trguju robom.
- 1.4 Izuzeće bi doista trebalo biti privremeno. Od Europske komisije se očekuje da predstavi prijedlog sveobuhvatnog preispitivanja bonitetnih propisa investicijskih društava. Razlog i svrha privremenog proširenja izuzeća trebao bi se ograničiti na izbjegavanje značajnih regulatornih promjena prije takvog sveobuhvatnog preispitivanja, što bi se trebalo provesti što je prije moguće.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 3. ožujka 2016.

Predsjednik ESB-a

Mario DRAGHI
